

Доц. др Дејан Антић
Филозофски факултет
Универзитета у Нишу
Верољуб Трајковић
музејски саветник, историчар
Народни музеј у Лесковцу

УДК 355.337(497.11)''1912/1918''

СПИСАК ПОГИНУЛИХ И УМРЛИХ ВОЈНИХ ОБВЕЗНИКА ОПШТИНЕ БРЕСТОВАЧКЕ У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ

Апстракт: Анализирајући спискове погинулих у ратним дешавањима од 1912. до 1918. године среза лесковачког похрањених у Војном архиву у Београду, пронашли смо попис умрлих и погинулих општине брестовачке, среза лесковачког који садржи досад необјављене податке о особама погинулим из насељених места ове општине за време балканских и Првог светског рата. Зато је предмет нашег рада обрада и предстаљање комплетног списка од 211 лица Брестовачке општине пострадалих у ратним дејствима 1912-1913. и 1914-1918. године. У раду су представљени подаци о имену и презимену погинулих, години рођења и години смрти, месту погибије, као и подаци о породицама погинулих или умрлих. Осим тога, приказана је и припадност војној формацији сваког појединца са списка, што нам у одређеној мери омогућава да реконструишемо њихове ратне распореде и активности.

Кључне речи: Први светски рат, Општина Брестовачка, Лесковачки срез, Моравска дивизија, Врањски округ.

Телеграмом написаним на службеном француском језику, месец дана после сарајевског атентата, 28. јула 1914. године Двојна Монархија објавила је рат Краљевини Србији. Био је то почетак највећег оружаног сукоба у дотадашњој историји човечанства, који је трајао нешто више од четири године.¹ Бранећи независност своје државе, српски народ се супротставио германској војној експанзији са севера и током 1914. године успешно осујетио намере Беча да постане господар централног Балкана. Услед бројчане надмоћи непријатеља, јесен и зима 1915. године биле су изузетно тешке за српску војску и државно руководство.² Не

¹ Дејан Антић, „Избијање Првог светског рата у огледалу листа Политика“, *Велики рат 1914-1918: узроци, последице, тумачења*, књ. 1, Ниш 2016, 507-508.

² Иван Бецић, „Страдање приватних финансијских установа у јужној Србији 1915-1918“ *Велики рат 1914-1918: узроци, последице, тумачења*, књ. 1, Ниш 2016, 753.

прихвативши капитулацију, комплетан војни и политички врх, заједно са војском и делом народа, кренуо је у повлачење пут Албаније и даље ка Крфу и Бизерти. Захваљујући подршци савезничких земаља из блока Антанте, српска војска је у изгнанству реорганизована, консолидована и враћена на Солунски фронт.³ У септембру 1918. године српске јединице су пробиле аустроугарско-бугарску линију одбране и за нешто више од месец дана ослободиле свој народ и земљу. Цена тог војничког успеха била је велика. Уколико консултујемо податке са Версајске мировне конференције из 1919. године, можемо приметити да је Србија у Првом светском рату изгубила око 1.247.435 људи, што представља близу 1/3 укупног броја њеног становништва од пре почетка Великог рата.⁴

Војници Краљевине Србије гинули су и умирали током ратних дејстава 1914. године на Јадру⁵, Церу, Колубари, у покушају одбране земље од удруженог напада Аустроугара, Немаца и Бугара током 1915. године, у току повлачења преко Албаније, и у борбама на Солунском фронту.⁶ После рата Краљевина СХС/Југославија је у више наврата настојала да уреди евиденцију о броју погинулих и настрадалих војних обвезника у Великом рату. Тако су почетком 1930. године представници општина и срезова имали задатак да сачине спискове погинулих и умрлих за време балканских и Првог светског рата. Убрзо се кренуло са евидентирањем истих и сачињавањем тачних пописних листи са општинских територија у Краљевини Југославији. Како у свим другим општинама, тако су се и службеници општине Брестовачке одазвали овом позиву државе и сачинили попис погинулих. Тим поводом су деловођа Јосиф Јовић и члан Суда општине Брестовачке Б(.....) Поповићем 24. јануара 1930. године, након прикупљања података, упутили комплетан списак начелнику среза Лесковачког г-дину Симићу. Начелник Лесковачког среза је по пријему спискова свих општина на територији среза послао вишим инстанцама обједињене спискове под деловодним бројем 963 од 18. фебруара 1930. године. У списку општине Брестовачке било је евидентирано 211 упокојених војних обвезника у балканским и Првом светском рату. На основу информација из пописног списка, видимо да су од укупног броја погинулих који износи 211, 42 војника пострадао у балканским ратовима, док је 169 војника - Брестовчана погинуло или умрло у Првом светском рату. Спискови су послати бригадном генералу

³ Мира Радојевић, Љубодраг Димић, *Србија у Великом рату 1914-1918*, Београд 2014, 188-192.

⁴ Милош Јагодић, „Процена демографских губитака Срба у периоду 1910-1921“, *Српске студије*, књ. 6 (2015), Београд 2015, 22-25.

⁵ Верољуб Трајковић, „Моравска дивизија II позива у бици на Јадру 1914. године“, *Лесковачки зборник*, LVII (2017), Лесковац 2017, 113.

⁶ Мира Ниношевић, Верољуб Трајковић, „Југ Србије у Великом рату (1915-1918)“, *Народни музеј Лесковац, свеска 1* (2015), Лесковац 2015, 9-33.

Христићу, начелнику историјског одељења при Генералштабу, који је истовремено био и председник редакционог одбора Народног пантеона.⁷ Уколико узмемо у обзир да је општина Брестовачка у то време бројала близу 2800 становника, а чинила су је четири насељена места: Брестовац, Кутлеш, Липовица и Шарлинце, са око 400-500 домаћинстава, на основу компарације са бројем погинулих можемо констатовати да је свака друга кућа брестовачког краја у ратовима за ослобођење и уједињење 1912-1918. жртвовала у просеку по једног члана свога домаћинства. А неретко их је било и више.

Брестовачка општина је у територијално-административном погледу на почетку Великог рата (1914-1918) припадала Лесковачком срезу, док је Лесковачки срез улазио у оквире Врањског округа.⁸ У војно-административном смислу Брестовачка општина припадала је Моравској дивизијској области са седиштем у Нишу, а на окружном нивоу Првом пешадијском пуку са седиштем у Врању.

У саставу Моравске дивизије првог, другог и трећег позива улазили су: Први пешадијски пук „Књаз Милош Велики“, са командним местом у Врању, Други пешадијски пук „Књаз Михаило“, са командним местом у Прокупљу, Трећи пешадијски пук, са командним местом у Пироту, и Шеснаести пешадијски пук „Цар Николај Други Романов“, са командним местом у Нишу који је био састављен од војних обвезника из сва три окружна места. У саставу Моравске дивизије налазили су се и Моравски пољски артиљеријски пук, Први Моравски коњички пук, Моравски возарски ескадрон, Моравска пољска војна болница, Моравска болничарска чета, Моравска стална марвена болница, Пионирски батаљон, телеграфско и инжењеријско одељење. Од позадинских једница то си биле: Моравско стално профијантско слагалиште, Моравско слагалиште убојног материјала, Моравска артиљеријска радионица, Инжењеријско слагалиште, Санитетско слагалиште, Дивизиско слагалиште, Пиротска, Врањска, Нишка и Прокупачка окружна команда и Моравска стална војна болница.⁹

Као једна од 22 општине које су улазиле у састав Лесковачког среза,¹⁰ и Брестовачка општина, према попису из 1910. године, имала је близу 1500

⁷ Војни архив, Фонд: Војска Кнежевине/Краљевине Србије (1847-1920), Пописник 3-а, Кутија 206, Фасцикла 4, Документа 50, Листова 134, Народни пантеон, Списак погинулих у ратовима 1912-1918 из среза Лесковачког. (У даљем тексту: ВА, Ф. ВКС, П 3-а, К-206, Ф-4, Д).

⁸ Управа државне статистике, *Претходни резултати пописа становништва и домаће стоке у Краљевини Србији 31. децембра 1910. године*, Књига пета, Београд 1911, 21.

⁹ Државни календар Краљевине Србије за годину 1914 која је проста, Београд, 1914, 281-286.

¹⁰ Љубодраг Поповић, “Административно територијалне промене лесковачког краја од 1878. до 1918. године”, *Лесковачки зборник*, XXVI (1986), Лесковац 1986, 308, 309.

мушкараца. Комплетна мушка популација, не рачунајући малолетнике, била је обухваћена ратним планом војске Краљевине Србије 1914. године. Од мобилизације па до завршетка Првог светског рата војни обвезници из брестовчког краја учествовали су у свим фазама Великог рата, о чему сведочи и обрађени списак погинулих и умрлих за слободу своје државе. Формацијски ратни распоред указује нам на чињеницу да су Брестовчани били присутни у свим формацијама Моравске дивизијске области. Регрути са територије брестовачке општине која је била у саставу Лесковачког среза, округа Врањског, углавном су формацијски припадали Моравској дивизији Првог, Другог и Трећег позива, размештени у пукове Први, Други, Трећи и Шеснаести пешадијски пук првог позива Моравске дивизије, али и Први, Други и Трећи пук Моравске дивизије другог и трећег позива, са пратећим формацијама. Наравно, састав ових пукова су, поред Брестовчана, попуњавали још и војни обвезници насељени поред сливова Јужне Мораве, Топлице, Нишаве, Пчиње, Ветернице, Јабланице, Власине, речју, све оно што се данас налази на простору југа централне Србије – дакле, Врање, Пирот, Ниш и Прокупље, где су и била седишта војних формација.¹¹

Међутим, у списку погинулих и умрлих могу се уочити и појединци који су ратовали и у саставу формација Тимочке дивизије, конкретно у 14. или 20. пуку Тимочке дивизије, какав је случај био са војним обвезницима Живком Митровићем, Александром Коцићем или Добријем Здравковићем. Претпоставља се да се ради о официрском или подофицирском кадру.

Даљом анализом списка можемо констатовати да су војни обвезници Брестовачке општине били још и у саставу Комбиноване дивизије Првог и Другог прекобројног пука, у чијем су саставу показали несебичну храброст на свим бојиштима током трајања Великог рата. Статистика показује и да су припадници војске Краљевине Србије родом из општине Брестовачке током ратне 1914. године учествовали у операцијама одбране земље на Церу и Колубари. Током 1914. године погинуо је или умро 61 Брестовчанин. У списку су поред сваког имена наведене јасне категорије „погинуо у рату“, „умро у рату“ или „умро у ропству“.¹²

Нови напад на Краљевину Србију од стране удружених немачких, аустроугарских и бугарских трупа започео је 6. октобра 1915. године. У одбрани Србије учествовало је близу 300.000 војника расутих на фронту дугом око хиљаду километара. Северни фронт бранила је Прва армија под командом војводе Живојина Мишића која је у свом саставу имала и Моравску дивизију другог позива, у којој су се налазили и Брестовчани.

¹¹ Александар Динчић, Верољуб Трајковић, *Моравска дивизија у Првом светском рату 1914-1918*, Лесковац 2018, 12 – 17.

¹² ВА, Ф. ВКС, П 3-а, К-206, Ф-4, Д- 3, 4 (Суд општине Брестовачке), Народни пантеон, Списак погинулих у ратовима 1912-1918 из среза Лесковачког.

Брестовчана је било и у Моравској дивизији првог позива која је 1915. године дејствовала под окриљем Друге армије, а под командом војводе Степе Степановића. Задатак Друге армије био је да брани државну границу на истоку. Због бројчане надмоћи непријатеља, српске снаге биле су приморане на повлачење.¹³ У току поменутих ратних дешавања из 1915. године погинуо је или умро 31 војни обвезник из општине Брестовачке. Наредне 1916. године, која је била изузетно тешка, погинуо је или умро у борби, приликом повлачења, или у ропству 21 Брестовчанин. Код двојице војника из списка наведено је да су 1916. године умрли код своје куће.¹⁴

Многи Брестовчани су након окупације земље делили судбину српског народа остављајући своје животе у заробљеничким логорима. У списку се јасно уочава да су 22 Брестовчанина страдала 1917. године у логорима широм Бугарске. Било је и оних који су умрли заробљени у Нишу. Војни обвезници родом из Брестовца који су успели да се са главнином српских снага повуку на острво Крф враћени су на Солунски фронт. Статистика говори да је њих 16 изгубило животе током ратних операција 1917. године. У списку се уочавају две одреднице „погинуо у рову“ и „погинуо од Бугара“.¹⁵ Како је 1917. године у топличко-јабланичком рејону дошло до избијања устанка поробљених Срба¹⁶, претпоставља се да се одредница „погинуо од Бугара“ везује за устаничке активности и операције, док се одредница „погинуо у рову“ везује за погибију на Солунском фронту. Када је у питању последња година Великог рата, из списка се уочава да је осам војних обвезника – Брестовчана погинуло или умрло током ратних дешавања 1918. године. У списку постоје и лица код којих није наведена година смрти, али се зна да су погинули током Првог светског рата. Рачунајући све податке можемо констатовати да укупан број погинулих војника из насељених места Брестовац, Кутлеш, Липовица и Шарлинце за период 1914 – 1918. година износи 169.¹⁷

Како се ради о необјављеној архивској грађи, сматрамо да публикување комплетне реконструисане и сређене евиденције погинулих или умрлих војних обвезника из Брестовачке општине у Великом рату 1914-1918, представља скроман допринос историјској науци. Због тога као прилог достављамо списак.

¹³ Мира Радојевић, Љубодраг Димић, *Србија у Великом рату...*, 178-181.

¹⁴ ВА, Ф. ВКС, П 3-а, К-206, Ф-4, Д- 3, 4 (Суд општине Брестовачке), Народни пантеон, Списак погинулих у ратовима 1912-1918 из среза Лесковачког.

¹⁵ Исто.

¹⁶ Андреј Митровић, *Устаничке борбе у Србији 1916-1918*, Београд 1987, 277-279.

¹⁷ ВА, Ф. ВКС, П 3-а, К-206, Ф-4, Д- 3, 4 (Суд општине Брестовачке), Народни пантеон, Списак погинулих у ратовима 1912-1918 из среза Лесковачког.

Попис УМРЛИХ, ПОГИНУЛИХ И ПАЛИХ У РАТОВИМА 1912-1918 ГОД.

Редни број	Име и презиме палога (умрлог)	Ком је пуку, чети, батаљону и позиву припадао?	Година рођења	Кад је погинуо или умро?	Име презиме, занимање и тачна адреса оца или главе породице, којој је покојник припадао а која још живи.
1.	Живадин Цветка Лазаревића	последња одбрана младића	1896	умро у ропству 1917	Цветко Лазаревић
2.	Петар Ј Ристић	3 чета 3 батаљ II пр пука	1878	код своје куће 1917	Милан Ристић
3.	Милорад Стевана Здравковића	последња одбрана младића	1896	умро у Нишу 1917	Славко Здравковић
4.	Младен Костац Здравковића	-II-	1896	умро у ропству 1917	Цветко Здравковић
5.	Светозар К Здравковић	-II-	1895	-II-	Цветко Здравковић
6.	Миладин Јанковић	3 ескадрон 2 коњ пук	1877	умро код своје куће 1916 год	Вукашин Јанковић
7.	Благоје Јанковић	3 чета 3 батаљ II пр пука	1879	погинуо у рату 1915 год	Вукашин Јанковић
8.	Душан II Здравковић	3 чета 3 батаљ II пеш прек п	1878	погинуо у рату 1914	Сибин Здравковић
9.	Стојан М Цветковић	2 чета 3 бат II пр пук	1877	погинуо у рату 1914	Милорад Цветковић
10.	Петар Ђ Стојилковић	последња одбрана Младића	1896	умро у ропству у Бугарску 1917 год	Ђока Стојилковић
11.	Стојадин С Лазаревић	3 чета 2 бат II пеш пука I поз	1888	погинуо 1912 год у рату	Смиљко Лазаревић
12.	Јоргаћ Р Јовић	-II-	1887	-II-	Кева уд Јор Јовића
13.	Стојан Р Јовић	3 чета 3 бат II пр пука II поз	1877	погинуо у рату 1914 год	Душан С Јовић
14.	Вукашин Михаила Здравковић	1 чета 2 бат 14 кадров пука	1895	погинуо 1915 год у рату	Михаило Здравковић
15.	Милан Мих Здравковић	последња одбрана Младића	1897	умро у ропству 1917	Михаило Здравковић
16.	Јован К Здравковић	-II-	1897	-II-	Костадин Стефановић
17.	Мирча II Станковић	3 ч 3 бат последња одбрана стараца	1872	умро код своје куће 1915 год	Вукашин Станковић
18.	Миљко М Станковић	3 чета 3 бат II пука III поз	1875	погинуо 1915 год у рату	Јаглика уд Миљ Станковића
19.	Живко Стаменковић	последња одбрана Младића	1896	у бугарској 917 умро	Рада кћер пок Жив Стаменковића
20.	Светозар М Стаменковић	1 ч 2 бат 13 кадров пука поз	1895	погинуо у рату 1915 год	Младен Стаменковић
21.	Ранђел Здравковић	3 чета 2 бат II пр пука II поз	1877	погинуо у рату 1914 год	Војислав Здравковић
22.	Костадин Ђ Стојилковић	2 чета 1 бат II пр пука II поз	1877	погинуо у рату 1913 год	Ђока Стојилковић
23.	Јован Ђ Јовић	3 чета 3 батаљ II п III поз	1875	погинуо у рату 1914 год	Јосиф Ј Јовић

**Списак погинулих и умрлих војних обвезника општине брестовачке
у Првом светском рату**

187

24.	Јанаћко Ђ Јовић	3 чета 1 батаљ II п III поз	1877	погинуо у рату 1916 год	Јосиф Ј Јовић
25.	Александар Ј Јовић	последња одбрана Младића	1898	умро у Бугарску у ропству	Јосиф Јовић
26.	Ђорђе М Јовић	3 чета 3 батаљ II пеш пука I поз	1881	погинуо у рату 1913 год	Миленко Јовић
27.	Славко Миленковић	3 чета 3 батаљ II пешад пука I поз	1889	погинуо у рату 1914 год	Милан Јовић
28.	Љубомир Т Јовић	последња одбрана Младића	1896	умро у Бугарску 1917 год	Трајко Јовић
29.	Ставра Ј Недељковић	3 чета 2 батаљ III поз II пука	1877	погинуо у рату 1914 год	Добривоје Недељковић
30.	Миладин Ј Ивановић	последња одбрана Младића	1896	умро у Бугарској 1917	Јорган Ивановић
31.	Влајко Ивановић	1 чета 1 батаљ II п I поз	1891	погинуо у рату 1913 год	Станко Ивановић
32.	Смиљко Јанковић	3 ч 3 бат 3 поз	1873	умро код своје куће 1917 год	Љубомир Јанковић
33.	Живко Недељковић	3 чета 3 бат II п III поз	1877	погинуо у рату 1914 год	Љубомир Недељковић
34.	Костадин Спасић	3 чета 2 бат II п II поз	1878	умро код своје куће 1916 год	Перса уд Кост Спасића
35.	Рајко Недељковић	3 чета 3 батаљ III п III поз	1876	умро у Нишу 1914 год	Драгутин Недељковић
36.	Ђорђе Недељковић	последња одбрана Младића	1896	умро у ропству 1917 год	Костадин Недељковић
37.	Вукашин С Живковић	2 чета 2 батаљ II пеш пука I поз	1889	погинуо у рату 1913 год	Александар Живковић
38.	Јосиф С Живковић	3 чета 2 бат 16 п пука	1891	погинуо у рату 1916 год	Смиљка уд С Живковић
39.	Владимир С Живковић	Болничка чета М див	1894	погинуо у рату 1917 год	Смиљка уд С Живковић
40.	Драгољуб Ст Живковић	последња одбрана Младића	1897	умро у ропству 1917 год	Смиљка уд С Живковић
41.	Петар С Анђелковић	3 чета 3 батаљ II п III поз	1875	погинуо у рату 1914 год	Драгомир Анђелковић
42.	Војислав П Анђелковић	последња одбрана Младића	1896	умро у ропству 1917 год	Драгомир Анђелковић
43.	Душан Р Анђелковић	-II-	1896	-II-	Костадинка ж Ал Цветковић
44.	Вучко М Ђокић	-II-	1896	-II-	Александар Ђокић
45.	Антанасије Томић	3 чета 3 бат II пр пука II поз	1877	погинуо у рату 1915 год	Милица кћер Ант Томића
46.	Душан А Поповић	2 чета 2 бат II пук I поз	1888	погинуо 1917 год у рову	Бошко Поповић
47.	Влајко П Јовановић	3 чета 3 батаљ I п I поз	1893	погинуо у рату 1915 год	Љубомир В Јовановић
48.	Петар С Јовановић	3 чета 3 батаљ М пука I поз	1896	-II- 1920 год	Станко Јовановић
49.	Стојадин Т Николић	3 ч 3 бат III прек пука	1880	-II- 1913 год	Живко С Николић
50.	Коста М Николић	3 чета 3 батаљ II п II поз	1880	-II- 1913 год	Светозар Николић
51.	Душан П Ђорђевић	4 чета 1 бат I п I поз	1892	-II- 1915	Петар Ђорђевић

52.	Трајко И Ђорђевић	3 чета 3 б II пука III поз	1872	умро у ропству 1916 год	Илија Ђорђевић
53.	Трајко Ј Стаменковић	допунски батаљ II пука	1875	умро – погинуо 1914 год у рату	Димитрије Т Станковић
54.	Милан Ј Јовановић	2 чета 1 бат VI пр пука I поз	1886	умро у ропству 1916 г	Светолик Јовановић
55.	Прокоп С Ђорђевић	хаубичка батер М див	1880	умро у рату 1914 г	Глигорије Ђорђевић
56.	Гаврило Илић	3 чета 3 бат II пук III поз	1875	погинуо у рату 1912 г	Милојка уд Ст Илић
57.	Јован Илић	II пр пук II поз	1880	-II- 1913 год	Милојка уд Ст Илић
58.	Милан А Стојановић	3 чета 3 батаљ VI пр пука	1887	-II- 1912 год	Димитрије Ђорђевић
59.	Бошко Савић	3 чета 3 батаљ II пук I поз	1888	-II- 1912 год	Јоргаћ Савић
60.	Душан М Станковић	пијонир полу бат Морав див I поз	1884	умро у рату 1913 год	Никодије Станковић
61.	Милан Миљковић	4 ч 4 бат II прек пук I поз	1880	умро у рату 1914 год	Бранкица кћер М Миљковић
62.	Душан Т Јовановић	1 чета 4 батаљ I п I поз	1890	Умро у рату 1918 год	Таса Јовановић
63.	Антанасије С Китановић	1 чета 1 батаљ II пука II поз	1877	умро у рату 1914 год	Димитрије А Китановић
64.	Илија Г Стефановић	3 чета 3 бат II прек пук II поз	1880	умро у рату 1918 год	Антанас Стефановић
65.	Душан Д Стаменковић	3 чета 1 бат II п I поз	1890	погинуо у рату 1914 год	Смиљана уд Ант Стаменковић
66.	Милан Д Стаменковић	3 ч 3 б 16 п I поз	1892	-II- 1916 год	-II- -II-
67.	Влајко П Дисич	3 чета 3 бат II п I поз	1890	умро у рату 1913 год	Војислав В Дисич
68.	Јосиф П Дисич	3 чета 3 бат II пука I поз	1888	погинуо 1914 год	Прокоп Дисич
69.	Милан Г Дисич	3 чета 3 б II пеш пука I поз	1888	-II- 1914 год	Милутин М Дисич
70.	Костадин Ђ Антић	2 чета 2 б II пук I поз	1888	-II- 1916 год	Ђорђе Антић
71.	Милан С Ђорђевић	4 чета 1 бат II п I поз	1886	-II- 1913 год	Стојилко Ђорђевић
72.	Ђорђе Т Станковић	4 чета 2 бат 20 пук I поз	1892	-II- 1914 год	Костадинка уд Т Станковић
73.	Марко Јовић	проф кол Мор дивиз II п III поз	1874	умро у рату 1915 год	Милутин М Јовић
74.	Јосиф Стојановић	допунски батаљон I поз.	1884	погинуо у рату 1914 год	Добросав Ј Стојановић
75.	Милан Васковић	II пук III позива	1880	-II- 1915 год	Михаило Васковић
76.	Јосиф Марковић	5 батер 2 дивиз I поз М див	1886	-II- 1914 год	Александар Марковић
77.	Михаило Илић	II пр пук I позива	1886	умро у рату 1914 год	Јевдокија уд Мих Илића
78.	Милан Т Јовановић	1 чета 4 бат II п пук I поз	1888	погинуо 1915 год	Живко Јовановић
79.	Љубомир Ц Јанковић	послед одбрана Младића	1890	умро у ропству 1914 год	Цветко Јанковић
80.	Јован П Јанковић	4 чета 3. батаљ. I п. I поз	1891	погинуо у рату 1912.год	Милица уд П Јанковић
81.	Прокоп Јанковић	3 ч. 3 б. 16 пеш III поз	1877	погинуо у рату 1912	-II- -II-
82.	Трајко Савић	II прек пук II поз	1880	-II- 1914	Љубомир Т Савић

**Списак погинулих и умрлих војних обвезника општине брестовачке
у Првом светском рату**

189

83.	Антанас Савић	3 ч. 3 б II пук I поз	1888	-II- 1912	Александар Савић
84.	Трајко Младеновић	послед одбрана стараца	1875	умро у рату 1913 год	Ставра Младеновић
85.	Душан М Младеновић	послед одбрана Младића	1896	умро у ропству 1917	Мита Младеновић
86.	Милан С Крстић	Неборачка чета	1892	погинуо у рату 1913 год	Трајко Крстић
87.	Младен Б Гавриловић	II прек пук I поз	1882	-II- 1914 год	Милоје Б Гавриловић
88.	Михаило Коцић	4 чета 4 батаљ III прек пука I поз	1884	-II- 1914 год	Петар Коцић
89.	Драгутин Коцић	послед одбрана Младића	1897	умро у ропству 1917 год	Петар Коцић
90.	Димитрије Савић	Желез чета	1877	умро у рату 1916 год	Костадинка уд Д Савић
91.	Костадин Пешић	2 чета 2 батаљ II п I поз	1891	погинуо у рату 1916 год	Јулка уд Кост Пешића
92.	Сотир И Јањић	допун чета II поз	1878	-II- 1912 год	Душан С Јањић
93.	Тимча т Јањић	1 чета 1 бат II п II поз	1877	-II- 1914 год	Трајко Јањић
94.	Драгутин С Јовановић	3 чета 1 батаљ II пр п II поз	1884	-II- 1914	Надежда кћер Др Јовановић
95.	Прокоп Митровић	3 ч 3 б II п II поз	1880	погинуо у рату 1915 године	Стојан II Миленковић
96.	Стојко Митровић	Бојна комора	1875	-II- 1914	Тихомир Митровић
97.	Павле Митровић	1 чета 3 бат II прек пук	1877	-II- 1914	-II- -II-
98.	Прокоп Ј Јанковић	добров одред	1884	-II- 1916	Синиша Јанковић
99.	Стојан Ј Јанковић	1 ч 1 бат II п пук II поз	1874	-II- 1914	-II- -II-
100.	Рађа Недељковић	4 чета 4 бат II прек пук II поз	1873	-II- 1914	Никола Јанковић
101.	Васиљко Стефановић	3 чета 3 батаљ I пук I поз	1888	-II- 1912	Антанас Стефановић
102.	Костадин Ђокић	Болничар чета	1870	-II- 1914	Милан Митић
103.	Ранђел Стојановић	3 чета 3 батаљ II п III поз	1875	умро у рату 1915	Марија Р Стојановић
104.	Милан С Цветановић	II пр пук II поз	1880	-II- 1914	Љубица уд М Цветановић
105.	Нерман Ристић	пијонир полу одр М дивиз	1889	-II- 1914	Војислав Р Ристић
106.	Милутин Стојковић	II арт пук М дивиз	1884	умро у рату 1917	Јоргаћ Стојковић
107.	Светозар Смиљковић	20 кадр пук	1895	умро у рату 1913 г	Миладин Смиљковић
108.	Трајко Вучковић	II прек пук М див	1881	погинуо у рату 1914	Александар Вучковић
109.	Сотир Станојевић	II прек пук М див	1881	умро у Бугарској 1917 г	Будимка Станојевић
110.	Костадин Ђокић	3 ч 3 б II п пук II поз	1881	погинуо у рату 1915 год	Душан Ђокић
111.	Велимир Стаменковић	II прек пук II поз	1882	погинуо у рату 1914 г	Костадин Стаменковић
112.	Љубомир Ђорђевић	3 чета 3 бат 16 п пука	1894	-II- 1916	Никола Ђорђевић
113.	Јован Ђокић	2 чета 1 бат 3 пука	1890	-II- 1917	Мита Ђокић

114.	Вукашин Ђорђевић	3 чета 3 бат II п I п	1890	-II- 1914 год	Милутин Ђорђевић
115.	Тимотије Станојевић	II пук II поз	1880	-II- 1914	Зорка Станојевић
116.	Глигорије Миљковић	II доп бат М див	1870	умро у рату 1913	Трајко Миљковић
117.	Јован Лазић	проф кол М див	1870	умро 1914	Милица кћер Јов Лазић
118.	Светозар Вучковић	3 ч 3 бат 16 п пука	1884	умро у болн 1916	Драгутин Вучковић
119.	Вукашин Стојковић	ком бол чете М див	1890	погин у рату 1916	Боривоје Стојковић
120.	Влајко Стојковић	кадров пук М див	1896	умро 1918	Трајка кћер В Стојковић
121.	Влајко Костић	II пук II поз	1892	пог 915	Ђорђе Миљковић
122.	Тимотије Ранђеловић	II пук II поз	1880	умро у рату 1917	Живадин Ранђеловић
123.	Никола Станковић	I коњ еск II коњ пук	1886	пог у рату 1915	Војислав Станковић
124.	Камбог Укић	град. арт.	1876	умро у ропству 1917	Ђурђа Укић
125.	Марко Пешић	II пук II поз	1871	пог у рату 1914	Лепосава М Пешић
126.	Илија Пешић	II пук II поз	1880	пог у рату 1914	Благоје Здравковић
127.	Илија Стаменковић	II пук II поз М див	1880	погинуо у рату 1912	Петар Стаменковић
128.	Цветко Митровић	Брдска артиљ М див	1880	-II- 1916	Сава Митровић
129.	Милија Стаменковић	II пук III поз М див	1878	-II- 1914	Драгослав М Стаменковић
130.	Милош Јовић	III пеш пук II поз М див	1878	умро у рату 1913	Михаило Вучковић
131.	Милоје Стаменковић	3 чета 3 бат 16 пук	1886	умро у рату 1916	Бошко Стаменковић
132.	Петар Митровић	II пук II поз М див	1872	погинуо у рату 1915	Таса Митровић
133.	Драгутин Ђокић	II прек пук М див	1894	Умро у рату 1918	Алекса Ђокић
134.	Јевта Стојилковић	Мун колона М див	1870	умро у рату 1914 г	Цветко Стојилковић
135.	Петар Цветановић	пр поз Морав див	1870	-II- 1914	Стојанка Цветановић
136.	Петар Феризовић	прек II поз.	1882	-II- 1917	Душан Феризовић
137.	Милан Ђорђевић	2 пук II поз. М див	1888	пог у рату 1914 год	Живадин Ђорђевић
138.	Јанаћко Цветановић	послед одбрана старац	1867	умро за време рата	Драгутин Цветановић
139.	Милан Китановић	послед одбрана Младића	1897	умро у Бугарској 1917	Костади. Китановић
140.	Горча Здравковић	3 чета 3 батаљ 2 п III поз	1870	погинуо у рату 1914	Јован Здравковић
141.	Јоргаћ Здравковић	-II-	1872	-II- 1912	Живко Здравковић
142.	Милисав Петковић	жељез чета	1878	умро у рату 1918	Драгомир Петковић
143.	Прокоп Миленковић	3 чета 3 бат 16 пук	1890	погинуо у рату 1915 г	Милан Миленковић
144.	Миладин Миленковић	3 чета 2 бат II поз	1870	-II- 1917	Петар Миленковић

**Списак погинулих и умрлих војних обвезника општине брестовачке
у Првом светском рату**

191

145.	Ђорђија Павловић	-II-	1870	-II- 1916	Милан Павловић
146.	Младен Павловић	2 чета 3 батаљ II п I поз	1888	-II- 1916 г	Благоје Павловић
147.	Светозар Момировић	3 ч 3 бат 3 пук I поз	1888	-II- 1915	Јован Момировић
148.	Милан Здравковић	3 ч II поз II пр пука	1878	-II- 1915	Ђорђе Здравковић
149.	Јован -II-	2 екс 2 к пук	1870	-II- 1912	Благоје -II-
150.	Благоје Милошевић	1 еск II к п I поз	1890	-II- 1915	Цветко Милошевић
151.	Станислав Тачић	2 чета 3 б 3 пука	1886	-II- 1914	Добривоје Тачић
152.	Милутин Илић	2 чета 2 б 3 пук I поз	1890	-II- 1916	Гаврило Илић
153.	Ђорђе Николић	жељез чета	1870	умро у рату 1916	Александар Николић
154.	Јосиф Стојковић	3 чета 4 б I пука	1887	погинуо у рату 1913 год	Војислав Стојковић
155.	Михаило Младеновић	жељез чета	1870	умро у рату 1916 г	Јосиф Младеновић
156.	Ђорђе Пешић	3 чета 3 б III пр пук	1887	погинуо 1914	Спаса Ђ Пешић
157.	Душан Пешић	4 чета 4 б II пук I п	1887	-II- 1914	Димитрије Пешић
158.	Васиљко Пешић	3 чета 3 б III пр пук	1889	-II- 1913	Димитрије Пешић
159.	Чедомир Мишић	5 бат 6 див Морав пук	1887	умро код куће 914 г	Добривоје Мишић
160.	Милан Ранђеловић	2 ч 2 б 2 пр пук	1887	пог у рату 1914	Илија Ранђеловић
161.	Михаило Ценић	3 чета 3 б I пр пук	1889	-II- 1914	Драгутин Ценић
162.	Илија Павлавић	3 ч 3 б II п III поз	1870	умро у рату 1917	Васиљко Павловић
163.	Михаило Николић	3 бат 6 див 5 арт пука	1887	погинуо у рату 1913	Ленка Ј Николић
164.	Драгутин Николић	3 чета 3 б II п I поз	1890	-II- 1913	Ленка Ј Николић
165.	Стојадин Николић	3 чета 3 б II п I поз	1885	-II- 1918	Ленка Ј Николић
166.	Милан Јанковић	3 чета 3 б II пр пук	1880	умро у рату 1915	Јанаћко Јанковић
167.	Младен Цветковић	3 ч 3 бат II п посл одб	1870	умро 1914 г	Миладин Цветковић
168.	Никола Цветановић	2 чета 2 б 8 п пука	1890	пог 1913	Тодор Цветановић
169.	Добра Цветановић	послед одбрана Младића	1895	Умро код куће	Тодор Цветановић
170.	Благоје Цветановић	3 чета 3 поз II п	1884	погинуо 1916	Тихомир Цветановић
171.	Милан Цветановић	3 чета 4 б II п III поз	1878	умро од ране 1915	Владимир Цветановић
172.	Сима Цветановић	Станична комора	1870	1917	Живко Цветановић
173.	Таса Цекић	3 ч 4 бат II п III поз	1870	умро 1915	Благоје Цекић
174.	Драгутин Цекић	3 ч 4 б III пр п	1886	погинуо у рату 1914	Никодије Цекић
175.	Костадин Стојановић	3 чета 3 батаљ II п I п	1887	-II- 1917	Јован Стојановић

176.	Бошко Стојановић	3 ч. 3 б. II п. I п.	1890	-II- 1912	Светозар Стојановић
177.	Ставра Стојановић	3 чета 3 батаљ II п I п	1887	-II- 1912	-II- -II-
178.	Милан Цветковић	жељ чета	1877	умро у рову 1915	Љубомир Цветковић
179.	Александар Цветковић	3 бат 5 див 3 арт п М див	1886	погинуо у рову 1913	Илија Цветковић
180.	Драгутин Цветковић	3 чета 3 батаљ II пука	1888	-II- 1913	Илија Цветковић
181.	Димитрије Цветковић	послед одб стараца	1870	погинуо од бугара 1917	Илија Цветковић
182.	Михаило Цветковић	Муниц колона М див	1870	умро у рову 1918	Трајко Цветковић
183.	Васиљко Коцић	3 ч 3 б II пук прек	1884	погинуо у рову 1914	Бошко Коцић
184.	Живко Т Митровић	3 чета 2 б 20 пук	1895	погинуо у рату 1915	Таса Митровић
185.	Стојан Цветковић	Муниц колона М див	1870	умро код куће 1915 год	Милан Цветковић
186.	Јован Ђокић	3 чета 2 батаљ 16 пука	1889	умро у рату 1918 год	Славко Ђокић
187.	Алекса Ђокић	2 еск I коњ пук М див	1890	умро у рову 1914	Михаило Ђокић
188.	Милош Коцић	3 чета 2 бат 16 пук	1889	пао у рову 1915	Тодор Коцић
189.	Александар Коцић	3 чета 1 бат 20 пук	1893	умро у Бугар 1917 г	Тодор Коцић
190.	Пејча Ђорђевић	3 чета 3 бат 16 п пука	1890	погинуо у рову 1913 год	Ката уд II Ђорђевић
191.	Живко Ђорђевић	-II-	1890	-II- 1914	Станојко -II-
192.	Петар Ђорђевић	3 чета 2 батаљ 2 пука	1886	-II- 1914	Милутин Ђорђевић
193.	Јанаћко Ђорђевић	проф Морав див	1874	умро у рову 1914	Ката II Ђорђевић
194.	Димитрије С Павловић	3 чета 4 батаљ II пука III поз	1870	-II- 1915	Маринко Павловић
195.	Станоје Цветановић	проф ком м д	1870	-II- 1915	Трајко Цветановић
196.	Живко С Цветановић	3 чета 3 бат II п I поз	1890	погинуо у рату 1913	Ђорђе Цветановић
197.	Владимир Р Момировић	3 чета 1 б 14 кадр п	1895	умро код куће 1913	Коста Момировић
198.	Наћко Момировић	4 чета 3 батаљ II пука	1889	погинуо у рову 1917	Ставра Момировић
199.	Јосиф Здравковић	3 чета 2 бат III пр пука	1886	умро у рову 1913	Кона Здравковић
200.	Димитрије II Јовановић	3 бат 2 див 5 арт пука	1891	умро у рату 1913	Петко Јовановић
201.	Трајко Пешић	2 чета 2 б II пука III поз	1870	умро у рату 1916 г	Тодор Пешић
202.	Благоје Ј Стефановић	распособ	1888	умро у рату ново 1917	Војислав Стефановић
203.	Тимча Т Јањић	3 чета 4 бат II пука II поз	1882	умро у рову 1914	Милан Јањић

**Списак погинулих и умрлих војних обвезника општине брестовачке
у Првом светском рату**

193

204.	Јоргаћ Јањић	3 ч 3 б II п III поз	1870	погинуо у рову 1915	Благоје Јањић
205.	Јоргаћ С Ђорђевић	3 чета 2 бат II п III поз	1874	умро у рату 1915	Мага уд Јор Ђорђевић
206.	Никола Ђорђевић	3 чета 2 батаљ II пук I поз	1891	погинуо у рату 1913	Станко Ђорђевић
207.	Добра Ј Здравковић	1 чета 2 бат 14 к пук	1894	погинуо у рову 1914	Благоје Здравковић
208.	Никола М Здравковић	3 чета 3 батаљ 16 пука	1890	погинуо у рову 1913	Драга Ј Стојковић
209.	Тодор Ј Здр Ђорђевић	послед одбрана Младића	1897	умро у рату 1917	Мага уд Ј Ђорђевић
210.	Тија М Јањић	3 чета 1 бат 14 к пука	1894	погинуо у рову 1914 год	Милан Јањић
211.	Стојан Јовић	послед одбрана стараца	1870	погинуо од бугара 1917	Драгутин Јовић

Извори:

Војни архив, Фонд: Војска Кнежевине/Краљевине Србије (1847-1920), Пописник 3-а.

Литература:

Антић Дејан, „Избијање Првог светског рата у огледалу листа Политика“, *Велики рат 1914-1918: узроци, последице, тумачења*, књ. 1, Ниш 2016.

Бецић Иван, „Страдање приватних финансијских установа у јужној Србији 1915-1918“ *Велики рат 1914-1918: узроци, последице, тумачења*, књ. 1, Ниш 2016.

Трајковић Верољуб, „Моравска дивизија II позива у бици на Јадру 1914. године“, *Лесковачки зборник*, LVII (2017), Лесковац 2017.

Ниношевић Мира, Трајковић Верољуб, „Југ Србије у Великом рату (1915-1918)“, Лесковац 2015

Динчић Александар, Трајковић Верољуб, *Моравска дивизија у Првом светском рату 1914-1918*, Лесковац 2018.

Државни календар Краљевине Србије за годину 1914 која је проста, Београд, 1914.

Јагодић Милош, „Процена демографских губитака Срба у периоду 1910-1921“, *Српске студије*, књ. 6 (2015), Београд 2015.

Митровић Андреј, *Устаничке борбе у Србији 1916-1918*, Београд 1987.

Поповић Љубодраг, „Административнотериторијалне промене лесковачког краја од 1878. до 1918. године“, *Лесковачки зборник*, 26 (1986), Лесковац 1986.

Радојевић Мира, Димић Љубодраг, *Србија у Великом рату 1914-1918*, Београд 2014.

Управа државне статистике, *Претходни резултати пописа становништва и домаће стоке у Краљевини Србији 31. децембра 1910. године*, Књига пета, Београд 1911.

Summary

Doc. Dr. Dejan Antić, Veroljub Trajković
THE LIST OF VICTIMS AND DECEASED MILITARY SERVICE
COSCRIPED FROM THE MUNICIPALITY OF BRESTOVAC
DURING THE FIRST WORLD WAR

By analyzing the list of the deceased from the County of Leskovac, referring to the war events between 1912 and 1918, which is stored in the Military Archives in Belgrade, we have recovered the list of the deceased from the Municipality of Brestovac in the County of Leskovac, which contains the unpublished data on the deceased individuals from settlements of the aforementioned municipality during the Balkan Wars and First World War. Therefore, the focus of our paper is the processing and representation of complete list which is comprised of 211 individuals from the Municipality of Brestovac, which have perished during the war events between 1912 and 1913, and between 1914 and 1918. The paper presents the data on the name and last name of the deceased, years of birth and death, place of death, as well as the data on the families of the perished or deceased. The military unit affiliation for each individual on the list is also presented, which enables us to reconstruct their war deployment and activities.

Translated by: Ognjen Mladenović